

συντηρητικὴν προσαρμογὴν εἰς προοδευτικὴν ἢ ὀπισθοδρομικὴν, δι' ὧν ἡ παλαιὰ μορφή μεταβάλλεται κατὰ μικρὸν εἰς νέαν.

Οὕτω διὰ τῆς φυσικῆς κατ' ἐκλογὴν ἀνατροφῆς τῶν τε ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ἀλλοιούμενων τῶν σχέσεων τῆς ζωῆς, προκαλεῖται ἡ μεταπτώσις ἢ τοῦ ἢ μεταβολὴ τῶν εἰδῶν. Δὲν ἐξηγεῖται ὁμως διὰ τούτων καὶ ἡ ποικιλία τῶν μορφῶν καὶ ἡ μεγάλη αὐτῶν πληθύς. Διότι ἐξ ἐκάστου παλαιοῦ εἶδους ἠδύνατο νὰ παραχθῇ νέον τι χωρὶς ν' αὐξήσῃ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ. Ὁ χωρισμὸς εἰς διαφόρους νέας μορφὰς ἐπέρχεται τότε μόνον, ὅταν ἐπέλθωσι διαφοραὶ νέαι συνθήκαι ὑπάρξεως ἐν διαφόροις χώραις, ἐπὶ διαφορῶν ἀτόμων ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Εἶνε λοιπὸν πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ χωρισθῶσιν αἱ διαφοραὶ φυλαὶ τοπικῶς, καὶ νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς διαφοροπάτας ἐπιδράσεις, γεγονόσες ὑπερ-συνέθη κατὰ τὰς παρελθούσας μακροτάτας τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων περιόδους.

Ὅπως λοιπὸν ἀπλῆ τις μεταπτώσις τοῦ εἶδους ἀποσπασθῇ ἐντελῶς καὶ ἀποτελέσῃ ἰδίαν μορφήν, ἐκ τούτου δὲ καὶ πολλαπλασιασμὸν τοῦ εἶδους, εἶνε πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ χωρισθῶσι τοπικῶς αἱ διαφοραὶ φυλαὶ, καὶ ἐκτεθῶσιν εἰς τὰς διαφοροπάτας ἐπιδράσεις. Διὰ τὴν ἀπλῆν μόνον μεταβολὴν τῶν εἰδῶν ἄνευ πολλαπλασιασμοῦ, ἀρκεῖ ἡ προοδευτικὴ προσαρμογὴ.

Δύο νέαι φυλαὶ ζωικοῦ τινος ἢ φυτικοῦ εἶδους τόσῳ περισσότερον θὰ διαφερώσιν ἀλλήλων, ὅσῳ διαφοραὶ εἰσὶν αἱ συνθήκαι τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ ὅσῳ μακρότερον χρόνον ἐπέδρασαν αἱ τελευταῖαι αὐταὶ ἐπ' αὐτῶν. Ἡ κατὰ μικρὸν προϊούσα ἀπόκλισις αὕτη τῶν φυλῶν ἀπ' ἀλλήλων, ἥτις ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Δάρβιν διάστασις τῶν χαρακτήρων, φέρει κατὰ τὴν συνεχῆ καὶ ἐπανειλημμένην διχοτόμησιν, ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν μορφῶν, εἰς τοσοῦτον ἄκρας μορφὰς, ὥστε κατατάσσομεν τὰ ὄντα κατὰ τὴν ἐν χρήσει ὀνομασίαν, οὐ μόνον κατὰ διαφορὰ εἶδη καὶ γένη, ἀλλὰ κατὰ διαφοροὺς οἰκογενεῖας, τάξεις καὶ κλάσεις.

Τοιαύτη εἶνε ἐν συντόμῳ ἡ θεωρία, ἣν ἔδρασε καὶ ἐπεξεργάσθη μέχρι τῶν ἐσχάτων αὐτῆς λεπτομερειῶν ἡ μεγαλοφυῆς διάνοια τοῦ Δάρβιν. Διὰ τῆς θεωρίας ταύτης ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἐγείρονται πολλαὶ ἀπορίαι καὶ ἀναγεννῶνται διαφορὰ ζητήματα ἐν τῇ διανοίᾳ, ἅτινα ζητοῦσι τὴν λύσιν των. Ἀλλὰ τὸ μὲν πολλὰ τῶν ζητημάτων τούτων λύονται ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Δάρβιν ἐν τοῖς διεξοδικοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν, ἀλλὰ δὲ ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἄλυτα ἐν γένει ζητήματα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

Ὅπως ποτ' ἂν ἡ ἢ θεωρία αὕτη, λύουσα πλεῖστα προβλήματα τῶν βιολογικῶν ἐπιστημῶν, ἅτινα δι' οὐδεμιᾶς ἄλλης τῶν θεωριῶν ἐξηγήθησάν ποτε λογικῶς, καὶ διὰ πραγματικῶν

ἀποδείξεων, ἐτέθη τανῦν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ὡς βάσις ἀσάλευτος πάσης ἐρεύνης. Ὁ λίθος ὃν κατ' ἀρχὰς ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐτέθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

* * *

Αἱ ἀποκρεῖαι ἐν Ἀθήναις

Αἱ ἐορταὶ τῶν ἀπόκρεων ἐν Ἀθήναις, ἀπλῆ παρωδία ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων, ὑπολείπονται ἔτι κατὰ τὴν ζωηρότητα καὶ εὐθυμίαν καὶ αὐτῶν τῶν ἀπόκρεων τῆς Ἑπτανήσου. Καὶ ὁμως αἱ τρεῖς αὐτῶν ἐβδομάδες εἶνε τὸ στενὸν χρονικὸν διάστημα τὸ περικλεῖον ἐν τῇ εἰκοσάδι τῶν ἡμερῶν τοῦ πᾶσαν ἑκτακτον κίνησιν, πᾶσαν ποικιλίαν τοῦ μονοτόνου ἀθηναϊκοῦ βίου. Ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀθήναις, μετ' ὅλον τὸ ἄστατον καὶ ἐπιπόλαιον τοῦ χαρακτήρος ἡμῶν, εἰμεθα βεβαίως οἱ ἥκιστα διασκεδάζοντες ἄνθρωποι· τὰ χεῖλη μας, ἅτινα διηνεκῶς κινουῦνται ἵνα ἐξενέγκωσι πολιτικὴν γνώμην ἢ χάσμημα, σπανίως διαστέλλονται ὑπὸ μειδιάματος εὐαρεσκείας, σπανιώτερον ἔτι ἐκτινάσσουσιν ἄσματος μελωδίαν ἢ καγγασμὸν ἰορυσώδους εὐθυμίας. Ποῖαι εἶνε αἱ καθημεριναὶ τέρψεις ἡμῶν; Ἐνὸς τετάρτου περιπάτου ἐντὸς τοῦ κοινοῦ τοῦ ἁδοῦ Σταδίου, καὶ δύο τριῶν ὥρων διαμονῆ ἐν καφενείῳ. Ἄν δὲ ποτε ξένος παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις ἐξέλιθῃ τὴν νύκτα εἰς τὰς ὁδοὺς, μετ' ἀπορίας θὰ συναντήσῃ ἰσόγεια καταστήματα πάμπολυ καὶ τὸν ἀριθμὸν, ποικίλα κατὰ τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν διασκευὴν, πλησιάζων δὲ πρὸς τὰς τεθαμβωμένας ὑέλους τῶν παραθύρων θὰ διακρίνῃ μέσῳ νεφῶν καπνοῦ πλῆθος ἀνθρώπων κεκυφῶτων ἐπὶ ἐφημερίδων, βροφῶντων *nar-giler*, ἢ ῥεμβάζοντων ἐντὸς τῶν ἀποσταλαγμάτων ἐνὸς καφέ· ἐνίοτε ἀναταρασσόντων τὰ εἰκοσιοκτῶ τεμάχια, ἅτινα συγκροτοῦσι τὸ πληκτικὸν δόμιον, ἢ ἐν κύκλῳ συζητούντων διὰ χειρονομίῶν καὶ τραχυτάτων ἐκφράσεων περὶ τῶν συγχρόνων ζητημάτων. Ὁ ξένος ἐκεῖνος ὁ ἄδαῆς τῶν μυστηρίων τοῦ ἀθηναϊκοῦ βίου δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐννοήσῃ τί πράττουσιν ἄνθρωποι οὕτως ἐγκαθηριγμένοι ἐν ῥυπαρᾷ καὶ πεπεσιμένη ἀτμοσφαιρᾷ, πάντες σοδαροὶ, κατηφεῖς καὶ οἰοῦνται δυσηρεστημένοι. Καὶ ὁμως οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι διασκεδάζουσιν. Αἱ ὥραι τῆς ἐν καφενείῳ διαμονῆς εἶνε δι' αὐτοὺς αἱ μόναι ὥραι μακαριότητος καὶ ἀπολαύσεως!

* *

Ἡ ἀπόκρεως, μόνη ἢ ἀπόκρεως, ἐπισείουσα ἐν τῇ χειρὶ τὸ γελῶν προσωπεῖόν τῆς καὶ κροταλίζουσα τοὺς κωδωνίσκους τῶν πολυχρόων ἐνδυμάτων αὐτῆς, ἀποσπᾷ ἀπὸ τῶν θερμῶν ἐ-

δωλίων τῆς ὀκνηρίας τοὺς Ἀθηναίους καὶ θέλουσα βιάζει αὐτοὺς νὰ τανύσωσιν εἰς βῆμα χοροῦ τὰ αἰμωδιῶντα μέλη καὶ εἰς τὴν κύλικα τῆς μέθης νὰ ἐγγίωσι τὰ ξηρὰ χεῖλη αὐτῶν.

Ἄλλ' ἐν ταῖς κινήσεσιν αὐτῶν ὑπολαθάνουσι καὶ πάλιν αἱ βεβιασμένοι χειρονομίαι ἐτεροκινήτων νευροσπάστων καὶ τῆς ἀπόκρεω τὰ παίγνια τόσον ὀλίγον κινεῦσι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν νωθρῶν Ἀθηναίων, ὥστε οὐδέποτε ἄχρι τοῦδε ὁ Δήμαρχος καὶ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηνῶν ἐσκέφθησαν νὰ προτείνωσι βραβεῖον εἰς τὸν ἀρίστον προσωπιδοφόρον, ἵνα εὐχαριστήσωσι τοὺς ἐαυτῶν ἐκλογεῖς, ὡς ἄλλοτε ὁ φιλόμουσος Δήμαρχος τῆς Κερκύρας.

Ἐν τούτοις βεβαίως καὶ αἱ ἀπόκρεω τῶν Ἀθηνῶν δὲν στεροῦνται καὶ πάλιν ἰδιορρυθμοῦ τινὸς χαρακτῆρος καὶ ποικιλίας ἐν τοῖς καθέκαστα αὐτῶν.

* *

Πρὸ τινῶν ἐτῶν μόλις τὴν ἔλευσιν τῆς ἀπόκρεω ἐμήνουον πρῶτα τὰ προέχοντα παντοπωλεῖα ἀναρτῶντα ἀπὸ τῆς παραμονῆς τοῦ Τριφιδίου δίκην πολυελαίων τὰς ἐρυθρὰς καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χανωθεῖς μορφὰς τῶν προσωπίδων ἐν μέσῳ τῶν σαυθῶρων καὶ τῶν κρομμυοπλεξίδων ταλαντούμενας. Μετὰ τινὰς δ' ἡμέρας ἐν τὸς μικρῶν τινοῦ ραπτικῶν ἢ ἄλλου καταστήματος ἐξετίθητο πρὸς ἐνοικίασιν ῥυπαρὰ καὶ ἀπόζοντα ἐνδύματα θεάτρου, ἅτινα ἐκόσμησάν ποτε πρὸ εἰκοσαετίας ἴσως βαρύφωνόν τινα Φίγαρον ἢ οὐζύφωνον Ἐρνάνην. Τὰ ἐνδύματα ταῦτα ἐδίδοντο ἀντὶ ἐνοικίου μιᾶς μέχρι τριῶν δραχμῶν τὴν ἡμέραν, οἱ πρῶτοι δ' ἀναφανίμενοι προσωπιδοφόροι ἦσαν συνήθως τέσσαρες μέθυσοι ἐν ἀμάξῃ περιβεβλημένοι τοιαύτας στολὰς ἱποτικὰς, ἄδοντες δ' ἐν ἀντιθέσει περιπαθῆ μελωδίαν ἀσιατικοῦ *μανέ*.

Ἦδη ὁ ὀλονὲν ἐγκλιματιζόμενος πολιτισμὸς τῆς Δύσεως ἀνέτρεψε πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς καὶ αὐτὰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀπόκρεω, εἰσαγαγὼν καὶ παρ' ἡμῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τὴν ἐναρξίν τῶν δημοσίων χορῶν *μετημφιεσμένων* καὶ μὴ, ὧν τ' ἀνορθόγραφα προγράμματα ἐκτυλίσσονται ἐπὶ τῶν τοίχων ὡς πρῶται σημαῖαι κινήσεως καὶ εὐθυμίας.

* *

Ἄλλὰ πῶς τελοῦνται οἱ δημόσιοι οὗτοι χοροὶ ἐν Ἀθήναις;

Συνήθεις αἰθουσαι αὐτῶν εἶνε τὰ ζυθοπωλεῖα τιμῆ εἰσόδου δρ. 3, διὰ τὰς κυρίας δωρεάν. Ἐννοεῖτε λοιπὸν τί εἶδους θὰ εἶνε αὐταὶ αἱ δωρεὰν εἰσερχόμεναι κυρίαι: πλύντριαι, σιδηρώτριαι, ὑπηρέτριαι, συνήθως μισθούμεναι ὑπὸ τοῦ καταστηματοῦρχου ἀντὶ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος φράγκου, χορηγοῦντος ἅμα ἀνὰ ἐν μάλλινον *δῶμιον* εἰς ἐκάστην ἵνα καλύψωσι τὰ ρα-

κώδη ἐνδύματα, πρὸ πάντων δὲ τὰς σεβασμίας μορφὰς αὐτῶν. Οἱ κύριοι προσέρχονται οἱ πλεῖστοι ἄνευ προσωπίδων ἐνίοτε φέροντες μεθ' ἐαυτῶν ἰδίαν χορευτρίαν, ἄλλοι πάλιν ἀρκούμενοι εἰς τὰς καλῶς ἐξησηκημένας, ἃς ἀναγράφει ὅτι θὰ ἔχη διαθεσίμους ὁ καταστηματοῦρχος ἐπὶ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ. Ἡ ὄρχηστρα ἀποτελεῖται ἐκ πεντάδος μουσικῶν ὀργάνων, διευθύνεται δ' ὁ χορὸς ὑπὸ χοροδιδασκάλου ἰσταμένου ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης καὶ κρούοντος κώδωνα πρὸς τελειοτέραν τήρησιν τοῦ ρυθμοῦ. Ποτὰ καὶ κρῦα φαγητὰ ἔχει ἄφθονα τὸ κατάστημα καὶ μόνον αἱ τιμαὶ αὐτῶν ἔχουσι διπλασιασθῆ, οὕτως ὥστε τὰ ἐκ τῆς καταναλώσεως αὐτῶν κέρδη ἀποτελοῦσι τὰ κύρια εἰσοδήματα τῆς χορευτικῆς ἐσπερίδος. Περὶ τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔλθωσι κεφαλαὶ εἶνε ἐξημημένοι ἐκ τοῦ χοροῦ καὶ τῶν οἰνοπνευμάτων, οὐχὶ δὲ σπανίως χορευτριά τις ἀπόγονος τῆς ὥραίας Ἐλένης γίνεται ἀφορμὴ δευτέρου Τρωϊκοῦ πολέμου, ἐν τῷ ὑποίῳ οἱ ἄνδρες ξυλοκοποῦνται καὶ αἱ γυναῖκες ἀρπάζονται ἀπὸ τὰ μαλλιά. Ἡ ἀστυνομία τότε ἐπεμβαίνει καὶ ὁ χορὸς διαλύεται, ἐνῶ τὸ πεδῖον τῆς μάχης ὑπὸ τὸ ὠχρὸν φῶς τῶν λυχνιῶν ἐκτείνεται πλήρες νεκρῶν καὶ τραυματιῶν... συντετριμμένων φιαλῶν καὶ πινακίων.

* *

Οἱ δημόσιοι οὗτοι χοροὶ ἔχουσι ἐνίοτε νοστιμώτατα ἐπεισόδια:

Νεαρὸς κομψεύμενος μετὰξινον *δῶμιον* περιβεβλημένος συναντᾷ ἐν τινὶ ἐξ αὐτῶν μικρὸν χαριέστατον ῥοδόχρουν *δῶμιον*, τὸ ὅποσον ἀναγνωρίζει, ὡς αὐτὸς νομίζει τοῦλάχιστον. Τὸ *δῶμιον* αὐτὸ ἔχει κομφοτάτας χεῖρας καὶ χορεύει ἐλαφρότατα ὁ νεανίας εἶνε ἐνθουσιασμένος. Ἐν τούτοις μεθ' ὅλας τὰς παρακλήσεις αὐτοῦ, μεθ' ὅλας τὰς διαβεβαιώσεις ὅτι τὴν γνωρίζει, ἀρνεῖται αὐτὴν ν' ἀποβάλῃ τὴν προσωπίδα. Τέλος ἐν στιγμῇ ὑψίστης ἀνυπομονησίας ὁ αὐθάδης νέος ἐκτείνει τὴν χεῖρα καὶ ἀναρπάζει ἀπὸ τῆς κομψῆς χορευτρίας τὸ μέλαν προσωπεῖον. Καὶ . . . προβάλλει ἀφνης ὑπ' αὐτὸ τεσσαρακοντούτης ὀστέωδης καὶ θεῖοχρους μορφῆ, ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης—ἡ μαγείρισσα εἶχε περιβληθῆ τὸ *δῶμιον* τῆς κυρίας.

Ἄλλοτε ἡ κυρία Ω* εἶχε δώσει εἰς σιδηρώτριαν τὰ υποκάμισα τοῦ κυρίου. Ὅταν ἡ σιδηρώτρια ἐπέστρεψε τὰ υποκάμισα ἦτο καὶ ὁ κύριος παρών· ἐκείνη τὸν ἔβλεπε καὶ ἐμεδίᾳ σπληνῶς. Ἀπερχομένη δὲ δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ προσθέσῃ:

— Ἐγὼ τὸν ἀφέντη τὸν γνωρίζω κι' ἀπὸ τῆς ἀποκηραῖς· ἐχορέψαμε μαζί ἕνα βάλσο 'ς τὸν *μαπαλομασγέ*.

Φαντασθῆτε ὅποια οἰκογενειακὴ σκηνὴ συνέβη μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην!

* *

Ἡ ἀπόκρως, ἀπομένουσα οὕτω κεκλεισμένη ἐπὶ μῆνα ὅλον ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων ὀλίγων καταστημάτων, ἐκχύνεται μόλις τὰς δύο τελευταίας Κυριακὰς ζωηρὰ καὶ θορυβώδης ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ παράθυρα καὶ οἱ ἐξῶσαι τῶν οἰκιῶν πληροῦνται τότε ὑπὸ περιέργων καὶ εὐθύμων μορφῶν γυναικῶν καὶ παιδίων, πλήθος δὲ πυκνὸν καταλαμβάνει τὰς ἐν ὑπαίθρῳ τραπέζας τῶν καφερείων καὶ ζαχαροπλαστείων. Καὶ παραλαύνουσι πρὸ αὐτῶν ἐν ἀτελευτήτῃ ἀλύσει τὰ πλήρη προσωπιδοφόρων ὀχήματα περιέχοντα πάντοτε τὰ αὐτὰ μονότονα *δύμια*, βωβὰ καὶ ἄνευ σημασίας τινός, ῥίπτοντα μόνον δράκας ὀσπρίων εἰς τὰς ὄψεις τῶν θεατῶν ἢ ζαχαρωτὰ πλήρη πεπέρεως πρὸς τοὺς λαμάργους ἀγιοῦπαιδας. Κομψαὶ τινες δεσποινίδες ἐνίοτε ἀξιοῦνται τῆς τιμῆς νὰ δεχθῶσι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν παρ' ἀγνώστων καταρριπτομένας μικρὰς ἀνοδοέσμας, τὰς ὁποίας δὲν κύπτουσι κἄν ἢ ἀναλάβωσιν ἀπὸ τῆς γῆς—αἱ ἀκατάδεκτοι!

Αἱ ἀμαξίαι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνοικιάζονται ὑπὸ εὐπόρων οἰκογενειῶν, διότι τὸ ἐνοίκιον αὐτῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν ἀπόκρῶν ἀνέρχεται εἰς 20-25 δραχμὰς διὰ δύο ἢ τρεῖς ὥρας περιπάτου, τὸ δὲ περιεχόμενον αὐτῶν εἶνε παιδιὰ μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ καὶ τοῦ ὑπῆρέτου ἢ νεανίσκοι μαθηταί. Ὁ πενέστερος λαὸς, οὐ τὸ γλίσχρον εἰσόδημα δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τοιαύτην δαπανηρὰν τέρψιν, ἐπιδίδεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν ἐπιτήδευσιν ἄλλων τρόπων μεταμφίσεως, γινόμενων ἢ ὑφ' ἐνὸς μόνου προσώπου ἢ ὑφ' ὀλοκλήρου ὁμάδος. Αἱ πλείοσαι δὲ τῶν μεταμφίσεων τούτων ἐπαναλαμβάνονται κατ' ἔτος κατέστησαν πλέον ἀναπόφευκτοι καὶ δημοτικώτατοι ἐν Ἀθήναις.

* *

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀπόκρως ἐν Ἀθήναις ἄνευ τῆς δωδεκάδος ἐκείνης τῶν ἀνδρῶν καὶ παιδίων, τῶν περιβλημένων ἐρυθρόλευκα βραδωτὰ καὶ στενωτάτα ἐνδύματα ἀρχαϊκοῦ τύπου, κρατούντων δὲ μικρὸν ῥόπαλον ὑπὸ μάλης, καὶ ἐκ τούτου γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τὰ *Ῥόπαλα*. Ἡ ὁμάς αὕτη τελεῖ γυμναστικούς ἀγῶνας εὐκίνησις καὶ ἀχθοφορίας καὶ συλλέγει χαλκονομίσματα ἀπὸ τῶν θεωμένων διὰ δίσκου.

Ἀντίρροπον τούτων εἶνε τὸ *Γαῖταράκι* ὁ ὑψηλὸς ἐκείνος ἰσὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου κρεμάννυται σχοινία ἰσάριθμα τοῖς χορευταῖς, οἵτινες ἀνὰ ἕν κρατοῦντες καὶ περὶ τῶν ἰστῶν ἐντέχνως ὀρχοῦμενοι κατὰ ζεύγη περιπλέκουσι κανονικῶς καὶ ἐκπλέκουσι πάλιν αὐτὰ, ἐνῶ ὀρχήστρα ἐκ *κλαρινέτων* καὶ *τρομποῦων* ἀνακρούει χορευτικὴν μελωδίαν ἐκ τοῦ *Πιπελέτου* ἢ τὸ ἐνθουσιώ-

δες πολεμικὸν ἐμβατήριον : ὁ *Ἕλληρ* ξεπαθῶγει! . .

Συνηθέστατος εἶνε ὁ καλούμενος *Γάμος* : συνοδία πολλῶν ῥυπαρῶν, κεχρωσμένων τὴν μορφὴν διὰ κυανῆς, πρασίνης καὶ ἐρυθρᾶς βαφῆς, τῶν συμπεθέρων δῆθεν μέσφ' αὐτῶν οἱ μελώνυμοι χρομμῖοις ἐοτεμμένοι καὶ ἐν ῥακῶδει κανναβίνη περιβολῇ λυγηρῶς βαδίζοντες. Ὁπισθεν τῆς συνοδίας ἔρχονται τὰ προικιά ἐπὶ ψαριώντων ὄνων τεθειμένα σκαφίς τετρημένη τὸν πυθμένα, δέσμαι φωτοξύλων καὶ ὅσα τινα καθεκλῶν καὶ τραπέζης.

Ἐτέρα σατυρικὴ μεταμφίσις εἶνε τὸ *Συμβούλιον τῶν γιαιτρῶν*, συσκεπτομένων ἐντὸς κάρρου περὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ ἐν μέσφ' αὐτῶν πάσχοντος καὶ ἐπὶ στρωμνῆς κατακεκλιμένου . . ὄνου.

Ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰσῆχθησαν καὶ αἱ *Μαριονέτται*, χάρις δὲ εἰς τὸ σκαπτικὸν καὶ ἐνίοτε εὐφυῆς αὐτῶν κατέστησαν ἀμέσως δημοφιλέσταται, καθ' ὅλον δὲ τὸ ἔτος ἀκούει τις τοὺς παίδας ἀπομιμουμένους ἐν ταῖς ὁδοῖς τὰς ὀξειὰς αὐτῶν κραυγὰς :

— *Φέρετε ἄρμ!* Ἐπὶ σκοπὸν! πῦρρρ!

— *Ἡ κακομοῖρα ἢ Βιολέττα τὰ κακάρωσε!*

* *

Καὶ ὅμως ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀθηναϊκὴ μετεμφίσις δὲν εἶνε οὐδὲ τὰ *Ῥόπαλα*, οὐδὲ τὸ *Γαῖταράκι*, οὐδ' αἱ *Μαριονέτται* αὐταί· εἶνε ἄλλο τι, τὸ ὅσαυτον ὅλοι εἶδετε, ὅλοι γνωρίζετε καὶ ὅλοι ἐνθουσιεῖθε : ἡ *Καμήλα*...

Τὸ ἐμβλημα τῆς ἀθηναϊκῆς ἀπόκρῶς εἶνε ἡ *Καμήλα*.

Ἀνατρέξατε πρὸς στιγμὴν εἰς τὰ παιδικὰ σας ἔτη, ἐνθυμήθητε τὸν ζηρὸν ἐκεῖνον ἤχον, τὸν ὅλως ἰδίῳ ῥυθμοῦ, ὃν παράγει τὸ ἐπὶ πηλίνου κυλίνδρου τεταμένον δέρμα : τὸ *τουμπὶ τῆς Καμήλας* καλούμενον· τὰς φωνὰς τῆς ἀγαλλιάσεως, αἵτινες ἀκούονται ἐν τῇ ὁδῷ ἐπὶ τῇ προσεγγίσει αὐτοῦ, τὴν ἰδικὴν σας ἀκόμην συγκίνησιν μεμιγμένην μετὰ παλμῶν ἀνυπομονησίας καὶ τρόμου, ὅποταν ἐπὶ τοῦ παραθύρου καθήμενοι καὶ τὴν μορφὴν ἐπὶ τῶν ὑέλων ἔχοντες κεκολλημένην διακρίνετε τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἄχρου τῆς ὁδοῦ προβάλλουσαν τὴν κεφαλὴν τοῦ τέρατος μετὰ τὰς συγχρονομένας σιαγόνας, ἔπειτα τὸν μακρὸν τράχηλον καὶ τέλος τὸ χονδρὸν καὶ μέχρι τῆς γῆς κεκαλυμμένον σῶμα, ὑπὸ τὸ ὅποιον μόλις προβάλλουσι πλαταγαῶντα ἐν ὀρχήσει τὰ τέσσαρα γυμνὰ πέλματα τῶν ὑπ' αὐτὸ κεκρυμμένων δύο ἀνθρώπων.

Ἡ *Καμήλα* κλίνει τὴν κεφαλὴν καὶ ὅλοι ὀπισθοχωροῦσι, διότι ἀρπάζει ὅ,τι ἂν εὖρη, πορτοκάλλια, ἄρτους, γλυκίσματα καὶ πίλους ἐνίοτε ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν παρισταμένων. Ὁ δὲ *Καμηλιάρης*, ἐρυθρὸν φέσιον ὑψηλότατον φέ-

ρων ἐπὶ μορφὴν μαύρην καὶ στίλβουσιν ὡς βερ-
νίκιον, κρούει καὶ ἀενάως κρούει τὸ τυμπανί-
διον καὶ συλλέγει πεντάλεπτα, προσηλῶν ἀ-
πειλητικῶς τοὺς ἐν διαστολῇ λευκάζοντας βολ-
βοὺς τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ πάντων καὶ ἐφ' ὑμῶν
ἀκόμῃ, οὔτινες ὀπισθοχωρεῖτε μετὰ δειλίας.

Εἶνε ῥυπαρὸν, γελοῖον τὸ ἔθιμον τῆς μεταμ-
φίσεως ταύτης, ἀλλ' εἰς τοὺς πολλοὺς — καὶ
μοὶ ἀρέσκει νὰ συντάσσωμαι μετὰ τῶν πολλῶν
— εἶνε ἀρεστὸν, ἴσως ἴσως διότι ἡ θέα αὐτοῦ
ἐνθυμίζει τοιαύτας παιδικὰς ἐντυπώσεις καὶ
συγκινήσεις παρελθούσης τινὸς ἀπόκρως.

Παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω τὴν χαριστάτην
ἐκείνην ἀνευ προσωπίων μεταμπίεσιν, ἦν τό-
σον ἀγαπῶσιν αἱ κυραὶ τῶν Ἀθηνῶν: τὰ κοι-
νῶς *Βλάδικα* λεγόμενα, ἤτοι στολὴν Ἀθηναίας
χωρικῆς. Κατὰ τὰς Κυριακὰς τῆς ἀπόκρως θὰ
συναντήσῃ τις ἀνὰ τὰς ὁδοὺς δεκάδας ὕλας
τοιαύτων εὐγενῶν χωρικῶν πάσης ἡλικίας καὶ
μορφῆς. Αἱ κυραὶ δικαίως ἀγαπῶσι τὴν ἐγχώ-
ριον μεταμπίεσιν, ἐν ἡ ἀναδείκνυται τὸ κομψὸν
σῶμα ἔτι κομψότερον καὶ ἡ συμπαθὲς μορφή
ἔτι συμπαθεστέρα. Ἰδίως δ' ἐν τῇ περιβολῇ
ταύτῃ κερδίζουσιν αἱ ξανθοὶ, αἱ φέρουσαι τὰ
χρώματα τῆς ἀνατολῆς ἐπὶ τῶν παρεῖδων, καὶ
αἱ μελαγχροῖναι, αἱ ἔχουσιν μαύρους, ὕγρους
τοὺς ὀφθαλμούς. Ἄλλως καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ λαοῦ
καλαισθησία ἐν τοῖς δημοτικῶις ἄσμασι τὰ δύο
ταῦτα εἶδη τῶν μορφῶν ἐξαιρεῖ ὑπὸ τὸ χωρι-
κὸν ἐνδυμα:

Τρανταφυλλένια μάγουλα καὶ ἄμια μενεξέδες.

Ἦ:

Μάτια νὰ ψυχαλίζου

Καὶ μέσα 'ς τὸν ψυχαλιμὸν καρὰδια ν' ἀρμενίζου.

Μόλονάτι δὲ κατ' ἔτος φιλάρεσκοι γεροντο-
κόραϊ δὲν ὀκνοῦσι νὰ περιθάλλωσιν ὑπὸ τὸν εὐ-
χρονον καὶ ἀποστίλβοντα κόσμον χωρικῆς τὸ
φθινόπωρον τῆς ἰδίας ἡλικίας, ἔχουσι ὅμως
καὶ γλυκεῖας ἐκρινὰς ἐμφανίσεις ἀνταξίας τῶν
ἐρωτικῶν διστίχων τοῦ λαοῦ, ὧν τινες καὶ τῆς
ἀθανασίας ἀξίως ἀπολαύουσι περικοσμοῦσαι διὰ
τῶν περικαλλῶν αὐτῶν μορφῶν τὰ φωτογρα-
φικὰ λευκώματα τῶν ἑλληνικῶν ἐνδυμασιῶν.

Ἡ στολὴ χωρικῆς ἑλληνίδος εἶνε καὶ τὸ ἀ-
γαπητὸν ἐνδυμα τῶν ἐν Ἀθήναις ξένων κυριῶν
κατ' ἔτος δὲ οὐκ ὀλίγαι, καὶ σύζυγοι διπλω-
ματῶν μάλιστα, περιβάλλουσι τὰς ψυχρὰς βο-
ρεινὰς ὄψεις αὐτῶν διὰ τῶν ἀραχνούφων ὑφα-
σμάτων καὶ τῶν κροταλιζόντων ἀργυρῶν νομι-
σμάτων, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ὅλον τὸν πλοῦτον
καὶ ὅλον τὸ καμάρι μαυρομμάτας τινὸς λυγε-
ρῆς τοῦ Μενιδίου ἢ τῆς Ἐλευσίνος.

**

Ἐκάστη ἀπόκρως ἔχει ἴδια ἄσματ' ἐρωτικὰ
ἢ κωμικὰ καὶ σατυρικὰ, συνήθως δὲ καὶ πᾶν
νέον ἄσμα τῶν ὁδῶν ἐγκλιματίζεται ἐν Ἀθή-
ναις κατὰ τὰς ἀποκρωςίμους ἡμέρας. Τὸ παμ-
πάλαιον ἐκεῖνο:

Κατηγοροῦν τὴ γάτα μας καὶ τὴνε λένε γρατα,
Πῶχει τὰ μάτια γαλανά καὶ τὴν οὐρὰ μακραία.

Ἦ:

Αὐτὸς 'πού σέρνει τὸ χορδὸ τοῦ πρέπουνι μουντζούραις,
Τοῦ πρέπουνι κ' ἀπ' τὴν Κούλουρι δυὸ κρῖθιναις κου-
[λούραις.

Ἄκόμῃ:

Τὴν πῆττα πῶφαγε ὁ Σπανάς ἦταν κολοκυνθένια,
Τὰ χέρια 'πού τὴ ζύμωσαν ἦταν μαλαμαματένια.

Τὸ περιπαθὲς Ἔρη - Ἐρηγάκι μου, ἡ Παρά-
σκευοῦλα καὶ ἡ Παπαροῦνά μου λησμονού-
μενα ἐφ' ὅλον τὸ ἔτος, ἀνάξωσι κατὰ τὰς ὀ-
λίγας ἡμέρας τῶν ἐορτῶν τῆς ἀπόκρως καὶ ἀν-
τηλοῦσι βραγχῶς ψαλλόμενα ἀνὰ τὰς στενω-
ποὺς καὶ τὰ καπηλεῖα τῆς Πλάκας, τοῦ Ψυροῦ
καὶ τῆς Νεαπόλεως, τῶν τριῶν τούτων εὐθυ-
μοτέρων κέντρων τῆς ἀθηναϊκῆς ζωῆς.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἄσματων καὶ ἰδία τις στω-
πτικὴ φρασολογία ἐθίζεται κατὰ τὴν ἀπόκρως.
Οὕτω πρό τινων ἐτῶν ἦτο τοῦ συρμοῦ τὸ
Καρότσα! τίς δ' ἐλησμόνησε τὸ περίφημον
ἐκεῖνο: *Κόφ'το!* ὅπερ ἐγένετο καὶ ἀφορμὴ φό-
νου κατὰ τὴν προπρυσινὴν ἀπόκρως;

**

Ἐν πάσαις ταῖς οἰκογενεαῖς ἀν' ἃν χορεύ-
ουσι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, εἶνε ὅμως βε-
βαιότατον ὅτι καλοτρῶγουσιν. Ὁ εὐπορῶν θὰ
γευματῖσῃ διὰ παχυσάρκου τινὸς ἰνδικῆς ὄρνι-
θος καὶ ὁ ἐπίλογος τοῦ γεύματος θὰ κλείσῃ δι'
ἀπολαυστικῶν τεμαχίου πῆττας, ἀλλὰ καὶ ὁ
πτωχὸς θὰ ἀπογευθῇ ὀμοπλάτης προβάτου μετὰ
καρυκεύματος λαχάνων καὶ κρομμύων. Εἶνε οὖ-
τως εἰπεῖν ἀπαράβατος ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν
ἀπόκρως ἐξαιρετικὴ θεραπεία τοῦ στομάχου
καὶ ἐκάστη οἰκοδέσποινα φιλοτιμεῖται κατ' αὐ-
τὰς νὰ ἐπιδείξῃ ὅλην τὴν μαγειρικὴν καὶ ζα-
χαροπλαστικὴν αὐτῆς δεινότητα, ἐκτελοῦσα
τὰς ἐν τετραδίῳ ἀναγεγραμμένας συνταγὰς
τραγημάτων καὶ τερψιλαρυγγίων, ἃς καθ' ὅλον
τὸ ἔτος ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ συνέλεξεν ἐκ τῶν
μᾶλλον διακρινόμενων ἐπὶ προκοπῇ οἰκοκυρῶν.
Ἡ δὲ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐπιτυχία ἢ
ἀποτυχία ἀποτυποῖ ἐπὶ τῆς μορφῆς πάσης οἰ-
κοδεσποίνης προσωπεῖον ὀργῆς καὶ ἀθυμίας ἢ
εὐθυμίας καὶ ὑπερηφανίας καὶ καθίσταται οὐχὶ
σπανίως ἀφορμὴ συγκύσεων καὶ οἰκογενειακῶν
σκηνῶν.

Πολλοὶ σύζυγοι δύνανται νὰ πιστώσωσι τὴν

ἀλήθειαν τῶν λόγων μου ἢ νὰ μὲ διαψεύσωσι.

* *

Δυστυχῶς ὅλον ἐκλείπουν αἱ μικραὶ ἐκείναι οἰκογενεακαὶ ἐσπερίδες, αἱ ἄνευ διατυπώσεων καὶ πολυτελείας, μετὰ ζῦ συγγενῶν καὶ οἰκειῶν τελούμεναι, αἱ πλήρεις ἰλαρότητος καὶ ἀληθοῦς εὐθυμίας. Ἐν γλύκισμα οἰκιακῆς τέχνης καὶ ὀλίγος οἶνος θηραϊκός, τὸ πολὺ μῆρὸς ὀπτοῦ ἀμνοῦ ἀπετέλουν ὅλας τὰς ἐπιβαρυνούσας τὸν οἰκοδεσπότην δαπάνας. Καὶ οἱ κεκλιμένοι προσήρχοντο ὡς ἦσαν ἐνδεδυμένοι, ἄνευ χιλιοδράχμων ὀλοσηρικῶν ἐσθῆτων καὶ ἐκτεθειμένων εἰς τὸ ψῦχος τοῦ Φεβρουαρίου ὀμοπλατῶν καὶ βραχιόνων, ἄνευ δανείων φράκων καὶ πεπισμένων ὑπὸ μάλης ὑψηλῶν πέλων. Οἱ πατέρες ἐκάπνιζον καὶ ἐπαιζον τὴν πρόφαν ἢ τὴν κοτζίαν τῶν, αἱ μητέρες συνδιελέγοντο συζητοῦσαι περὶ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες ἐχόρευον καὶ ἤδον, καὶ μόνον ὅταν ἡ εὐθυμία ἐκορυφούτο, τότε συννοῦντο καὶ οἱ πρεσβύτεροι μετ' αὐτῶν καὶ ἐν μακρᾷ ὀρχηστικῇ ἀλύσει ἐσύρετο ὁ Καλαματιανός.

Πόσα ὠραία πράγματα μὰς ἀφήρηκασεν ὁ πολιτισμός!

* *

Θαμβοῦσι νῦν ἀπαστράπτουσαι ἐκ τῶν φῶτων καὶ τοῦ πλοῦτου μεμετρημένα χορευτικαὶ αἰθουσαι. Συνωθοῦνται, στροβιλίζονται, καταπατοῦνται ἐκεῖ οἱ προσκαλούμενοι ἐλεγκτοὶ καὶ ἐν ἀτελευτήτῳ κυκεῶνι συμμύγνυνται πλοῦτη καὶ καλλοναὶ καὶ μεγαλεῖα. Ἄγνωστοι συγχρωτίζονται μετ' ἀγνώστων· παρεξηγοῦνται, δυσαρεστοῦνται, πλήττουσιν, ἐξοδεύονται καὶ μόλις περὶ τὴν ἡῶ ῥίπτονται κεκοπιακότες καὶ σκεδὸν ἀσθενεῖς ἐν τῇ κλίνῃ αὐτῶν. Διασκεδάζουσιν; Ἄν ἐρωτήσητε, θὰ σὰς ἀποκριθῶσι: ναί, μόνον κομψοὶ τινες χορευταὶ νεανῖαι καὶ ἀβραὶ τινες δεσποινίδες καὶ δέσποινα ἀποδεχόμεναι ἐν αὐταρσεαῖα τὰς θεραπείας αὐτῶν. Οἱ λοιποὶ θὰ κινήσωσιν ἀποφατικῶς τὴν κεφαλήν. Καὶ ὅμως πηγαίνουσι καὶ πάντοτε πηγαίνουσι — χωρὶς νὰ θέλωσιν. Εἶνε βλέπετε καὶ τοῦτο ἐν ἐκ τῶν ἀλύτων κοινωνικῶν αἰνιγματῶν...

Καὶ οἱ μικροὶ, οἱ ἀφανεῖς, οἱ μᾶλλον ἡσυχὸι καὶ εὐτυχεῖς ἐν τῷ ταπεινῷ βίῳ τῆς ἐργασίας ὃν διάγουσιν, οἱ μὴ ἔχοντες χρειαὴν ἐπιδείξεων, οἱ μὴ ὑποκύπτοντες εἰς ὑψηλὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας, διατὶ ν' ἀπαρνηθῶσι τὰ ὠραία αὐτῶν ἦθη, διατὶ νὰ παύσωσι τὰς ἀφελεῖς ἐκεῖνας ἐσπερινὰς τέρψεις τῆς ἀποκρέω; Διότι δὲν δύνανται νὰ μιμηθῶσι τοὺς μεγάλους κατὰ τὴν λάμπιν τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς πολυτελείας. Αὐτῇ ἢ μίμησις καὶ πάντοτε ἢ μίμησις ἀπαλείφει πᾶν αἶσθημα, πάντα χαρακτῆρα ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-

πουκαὶ καθιστᾷ αὐτὸν ψιττακὸν καὶ πύθηνον.

καὶ ἀποφύγει τὸν πλοῦτον καὶ τὸν πλοῦτον ἐκ τῆς

Ἄπολιτισμός εἰσήγαγε καὶ παρ' ἡμῖν ἕτερον εἶδος οἰκογενεακῶν διασκεδάσεων: τοὺς παιδικοὺς χοροὺς.

Οἱ χοροὶ τῶν παιδῶν δύνανται νὰ εἶνε ἀξιοκατάκριτοι ὑπὸ παιδαγωγικῆν ἐποψίν, οὐδεὶς ὁ ἀντιφρονῶν. Ἄλλ' ἡ αἰσθητικὴ δὲν θέλει νὰ γνωρίζῃ τοὺς βαθεῖς κανόνας τοῦ ὠφελίμου, ἀναζητεῖ μόνον τὸ ὠραῖον καὶ ἀνευρίσκει αὐτὸ πλῆρες ἐν τῇ ἀνεπιτηδεύτῳ χάριτι τῶν μικροσκοπικῶν ἐκείνων ζευγῶν μὲ τὰς περιχαρεῖς ὄψεις, τοὺς πλήρεις ζωῆς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς ἐν τῷ ἀεχνῶ στροβιλισμῷ τῆς ὀρχήσεως ἀνασειομένους ξανθοὺς καὶ καστανοὺς βοστρυχοὺς. Αἱ ἀτεχνοὶ αὐτῶν περιπτύξεις, τὰ σφαλερὰ καὶ ἐναντία τοῦ ρυθμοῦ βήματα, αἱ μελωδικαὶ φωναὶ καὶ οἱ μικροὶ γέλωτες — ὅλα αὐτὰ ἐπιπλέοντα ἐντὸς ἀτμοσφαιρας πεπληρωμένης ἐκ τῆς ἀνταυγείας τῶν πολυποικίλων παιδικῶν ἐνδυμάτων, ἐφ' ὧν ζωγραφοῦνται ὅλα τὰ χρώματα τοῦ καλειδοσκοπίου, μεταβάλλουσι τὰ μικρὰ ἐκεῖνα πλάσματα εἰς αἰθερόπλαστα καὶ μυστηριώδη ὄντα, ὁμοιάζοντα πρὸς τὰς ψυχὰς, διότι ἔχουσι τὴν ἐλαφρότητα ψυχῶν, πρὸς τὰ ἀνθη διότι ἀποπνεοῦσι μύρον, πρὸς τὰ πτηνὰ ἀκόμη διότι φλυαροῦσιν ὡς αἱ ἀκανθυλλίδες καὶ οἱ πυργίται.

* *

Συνήθεια, ἥτις ὅλον ἐν ἀποσθέννυται, εἶνε καὶ αἱ ἐσπερινὰ προσωπίδοφορῖα καθ' ὁμάδας περιερχόμεναι τοὺς οἴκους, ἐν οἷς δέχονται μετῆμριεσμένους ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ ὀνόματος ἐνὸς ἢ οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν. Οἱ προσωπίδοφόροισιν διαλέγονται μετὰ τῶν παρισταμένων, πρὸς τοὺς ἀγνώστους οἰκειότητα ἐπιτηδεύουμένοι, ἀποφεύγοντες δὲ τὰ ἐρευνητικὰ βλέμματα τῶν γνωστῶν αὐτοῖς καὶ τὴν φωνὴν ἐπι μεταβάλλοντες εἰς ὀξεῖαν, ἀγνώριστον, Τυρολιανὴν κατὰ τὸν τόνον. Ἐνίοτε σκάνδαλα γεννῶνται ἐκ τῆς ἀθυροστομίας αὐτῶν, ἄλλοτε νοστιμώταται παναγρωρίσεις, πάντοτε πολὺς θόρυβος, ὅπου ἂν εἰσέλθωσιν καὶ τούτων ἕνεκα ὅλον ἐκλείωνται τῶν πλείστων οἴκων αἱ θύραι ἐπὶ τῶν χαρτίνων ρινῶν τῶν ἐρωτῶντων ἂν δέχονται μασκαράδες.

* *

Ἡ ἐσπέρα καὶ ἡ νύξ τῆς τελευταίας Κυριακῆς εἶνε τὸ ὑψιστον σημεῖον τῆς κινήσεως, τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς μέθης. Ἄνὰ τὰς ὁδοὺς κυλινδούνται ἀδιαλείπτως τὰ ὀχήματα καὶ ἀντηχοῦσιν ὡς βρονταὶ τὰ παμμεγέθη ἐκεῖνα τύμπανα, τὰ δημῶδη νταούλια ἀνὰ δύο καὶ τρεῖς ὁμοῦ ἐνούμενα. Ὡχροὶ φωτίζουσιν οἱ φανοὶ τοῦ ἀερίοφωτος, οἱ δὲ παῖδες ἀνάπτουσι πυρὰς ἐν ταῖς ἀρχαϊκωτέραις συνοικίαις καὶ ὑπὸ τὸ φῶς αὐτῶν

πάρειλάυνουσιν ὡς φαντάσματα γερμανικῶν μύθων αἰ ποικίλαι μορφαὶ τῶν προσωπιδοφόρων καὶ διασταυροῦνται τὰ μετὰξίνα δόμῖνα τῶν εὐπορούντων μετὰ τῶν μελαμβαφῶν καὶ ἀνυποδήτων τέκνων τοῦ λαοῦ.

Τῶν οἰκῶν τὰ ἀνώγεια, τὰ ἰσόγεια καὶ αὐτὰ τὰ ὑπόγεια ἔτι ἐκχύνουσιν ὀρχηστικὰς μελωδίας εὐρώστου τινος ἢ χλωροστικῆς κλειδοκυμβάλου καὶ δούπους ὑποδημάτων καὶ ψιθυρῶν φωνῶν μέχρι τῆς πρωΐας.

Οἱ πλεῖστοι ἀγρυπνοῦσιν, οἱ πολλοὶ χορευοῦσι καὶ μόνον ὀλίγοι καὶ μεμετρημένοι· οἱ πενθοῦντες, οἱ ἀπηλπισμένοι, οἱ γέροντες καὶ οἱ σπληνικοὶ κατεκλίθησαν ἤδη ἀπὸ τῆς ἐνάτης καὶ ὄνειρεύονται ἐν προσδοκίᾳ τοὺς ἐσπερινούς καὶ τὰς νηστείας τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης τσαρρακοστής.

* *

—Οἱ ἐκ τῆς ἀυπνίας καὶ τῶν πολυφῶτων τεθαμβωμένοι ὀφθαλμοὶ τῶν τελευταίων ἀπερχομένων ἐκ τῆς χορευτικῆς παννυχίδος ἐν πλήρει ἀπογοητεύσει προσβλέπουσιν ἤδη σὺν τῇ πρώτῃ αὐγῇ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας τὰς διὰ κλάδων πύκνης καὶ μύρτων κεκοσμημένας θύρας τῶν παντοπωλείων καὶ τὰς ἐντὸς κεραιμείων λεκανῶν ἐκτεθειμένας στυλινὰς, ὡς μαῦρα ὄμματα, ἐλαίας—μελαγχολικὰ σύμβολα μετανοίας καὶ προσευχῆς . . .

Μασκαράδες καὶ πολῖται,
Ἐ τῆς Κολόναις νὰ βρεθῆτε !

Ἐλεγε τὸ δημῶδες ἀθηναϊκὸν δίστιχον καὶ ὄλοι ἐσπευδον εἰς τὰ περὶ τοὺς Στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς χλοάζοντα τοπεῖα, φέροντες τὰς προσωπίδας ἀναδεδεμένας ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, ἐχόρευον τὸν τελευταῖον συρτὸν καὶ τζάμικον ἐκεῖ, καὶ σταυροποδητεὶ κατὰ γῆς καθήμενοι ἐδείχνουν δι' ἄρτου μετὰ κρομμύων, σκορδῶν, ἐλαίων καὶ καρδάμων.

Ἢδη ἐκλείπει τὸ ἔθιμον, καὶ ἡ θαυμασία ἐκείνη σκηνογραφία τοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς εὐθυμοῦντες πλήθους ἀπομένει μόνον ἐν τῇ ἀναμνήσει ἡμῶν.

Ὁ κόσμος σκορπίζεται ἀνὰ τὰς ἐξοχὰς, μετὰ μεσημβρίαν δὲ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ καταβαίνει εἰς Φάληρον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ἵνα ἀναπνεύσῃ τὴν ἀναρρωστικὴν αὐραν τῆς θαλάσσης καὶ γράψῃ ἐπὶ τῆς παρακτιᾶς ἄμμου τὰς ἐσαι ἀποιογόμενας ἐντυπώσεις τῆς τρελλῆς ἀπόκρεω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

Τὸ νὰ ἀναγνωρίζῃ τις καὶ ἀγαπᾷ τὰς τῶν ἄλλων ἀρετὰς εἶνε τεκμήριον ὅτι καὶ αὐτὸς κατέχει τοιαύτας.

Ο ΚΑΦΕΣ

Ἔτι καὶ σήμερον δὲν εἶνε ἐξηκριβωμένη ἡ γενέτειρα χώρα τοῦ μικροῦ δένδρου, ὅπερ παράγει τὸν καφέ· οἱ μὲν θέλουσιν αὐτὸ ὡς προελθὸν ἐκ τῆς Ἄνω Αἰθιοπίας, οἱ δὲ ἐκ τῆς ἐν Ἀραβίᾳ Ἰεμένης· ὅ,τι ὅμως εἶνε βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ κατανάλωσις καὶ ἐπομένως καὶ ἡ παραγωγή τοῦ πολυτίμου προϊόντος ἠϋξήσε καταπληκτικῶς ἀπὸ ἡμίσεος αἰῶνος.

Πρὸ δύο αἰῶνων ἡ παραγωγή αὐτοῦ μόλις ἔφθανεν εἰς χιλιάδας τινὰς ὀκάδων, ἐνῶ ἤδη τῷ 1859 ἀνήρχετο εἰς 300 περίπου ἑκατομμύρια ὀκάδων, εἰκοσι δ' ἔτη βραδύτερον εἰς 500 ἑκατομμύρια καὶ σήμερον ὑπερβαίνει τὰ 600 ἑκατομμύρια ὀκάδων. Μικρὰν ἰδέαν τῆς θαυμαστῆς ὄντως αὐξήσεως τῆς καταναλώσεως τοῦ καφέ παρέχει τὸ γεγονός ὅτι ἐν ἔτει 1879 κατανηλώθη ἐν Εὐρώπῃ ποσότης κατὰ 100 ἑκατομμύρια ἀνωτέρα τῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Τὴν σχετικῶς ὅμως πλείονα κατανάλωσιν τοῦ ἀρωματικοῦ προϊόντος εὐρίσκομεν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις, ὅπου ὁ καφὲς ἐγένετο ἀντικείμενον πρώτης ἀνάγκης. Ἀπὸ 100 ἑκατομμυρίων, εἰς 2 ἀνήρχετο ἡ κατανάλωσις μέχρι τοῦ 1876, σήμερον εἶνε τοῦλάχιστον 180 ἑκατομμύρια ἐν μόνῃ τῇ χώρᾳ ταύτῃ.

Καὶ τοσαύτη μὲν ἡ κατανάλωσις.

Ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν τοῦ καφέ πρώτη τῶν χωρῶν ἔρχεται ἡ Βρασιλία, ἣτις παράγουσα τῷ 1870 περὶ τὰ 150 ἑκατομμύρια ὀκάδων, χορηγεῖ σήμερον εἰς τὴν κοινὴν κατανάλωσιν ὑπὲρ τὰ 280 ἑκατομμύρια. Ὡς γνωστὸν ἡ καλλιέργεια τοῦ καφέ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ γίνεται κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ Μαύρων· ζήτημα ἐπομένως εἶνε ἂν ἡ παραγωγή θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ ὅποια εἶνε σήμερον μετὰ τὴν πλήρη χειραφεσίαν τῶν καλλιεργητῶν ἐκείνων, ἣτις βεβαίως θὰ ἐπέλθῃ θάττον ἢ βράδιον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ μόνη ἐλπίς ἐναποτίθεται εἰς τὴν μετανάστευσιν Κινέζων καὶ μιγάδων τῆς Ἰνδικῆς εἰς τὰς παραγωγούς τοῦ καφέ χώρας· ἀλλ' εἶνε ἄδηλον ἂν ἡ προσέλευσις τῶν ἐπικουρῶν τούτων θὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἐκ τῆς χειραφεσίας τῶν Μαύρων ἐπελευσομένην ἔλλειψιν βραχιόνων, τοῦτο δὲ τὸ ἄδηλον ἐμβάλλει οὐκ ὀλίγας μερίμνας εἰς τε τοὺς οἰκονομολόγους καὶ τοὺς βραζιλιανούς καλλιεργητάς.

Ὁ ἀμαθὴς ἀλλὰ ἔχων συνείδησιν τῆς ἀμαθείας του δύναται νὰ γείνη ποτὲ πολυμαθὴς· ὁ ἀμαθὴς ἀλλὰ νομιζὼν ὅτι ὅλα τὰ γνωρίζει διαμένει αἰωνίως ἀμαθὴς καὶ μωρὸς.